

ב"ה

פרשת שופטים

והיה כקרבכם אל המלחמה

שופטים כ, ב.

הזכות ד"שמע ישראל"

"כי תצא למלחמה על אויבך וראית סוס ורכב עם רב ממך לא תירא מהם וגו'", מפרש רש"י דיוק לשון הכתוב "סוס ורכב", לשון יחיד, "בעיני חשובים כולם כסוס אחד כו", וכן "עם רב ממך", "בעיניך הוא רב", כיון שאתה מחשיב ועושה אותם ל"מציאות", "אבל בעיני אינו רב".

אך עדיין שואל הבן חמש למקרא: בפסוק נאמר "וראית", היינו, שלא מדובר כאן אודות ראייתו של הקב"ה - "בעיני", אלא אודות ראייתו של יהודי - "בעיניך", ואם כן, מה מועילה העובדה ש"בעיני אינו רב", בה בשעה שתורת-אמת עצמה אומרת ש"בעיניך הוא רב", והרי לא מדובר אודות "עֵוֶר" ... ואם כן, איך יתכן ש"לא תירא מהם"!!

ועל כן צריך לומר, שאף על פי ש"בעיניך הוא רב", הרי כיון ש"בעיני אינו רב", אלא "חשובים כולם כסוס אחד כו", נעשה כן גם אצל יהודי, ולכן "לא תירא מהם".

וההסברה בזה - כהמשך הכתוב "כי ה' אלקיך עמך", כך, שאינו הולך בכח עצמו, אלא בכחו של הקב"ה, ש"בעיני אינו רב", אלא "חשובים כולם כסוס אחד כו".

אך עדיין יש מקום לשאלה: כיון שצריך לעשות חשבון כו', ואז רואה שבפועל הרי זה "עם רב ממך", ואם כן, איך לא יירא מהם!?

ועל זה ממשיך הכתוב: "כי ה' אלקיך עמך) המעלך מארץ מצרים" - "המעלך" דייקא, היינו, לא רק "המוציאך", שגם לאחר זה נשאר עדיין באותו שטח, דרגא, מעמד ומצב, אלא "המעלך מארץ מצרים",

למעלה לגמרי מכללות הענין דמצרים, כך, שלא שייך כללות ענין החשבון, ולכן, אף על פי שמצד החשבון הרי זה "עם רב ממך", מכל מקום, "לא תירא מהם", כיון שלאמיתו של דבר אינם אלא כסוס אחד.

אמנם אין הכוונה שכיון ש"חשובים כולם כסוס אחד" אין צורך במלחמה כלל; בודאי יש צורך לצאת למלחמה, וליטול כלי נשק גשמיים כו', וכן לשלוח מרגלים שמסכנים את עצמם ועושים כל מיני תחבולות כדי לברר מה שנעשה במחנה של השונא, כלי המלחמה שלו וכו', אלא צריך לדעת שהעיקר הוא ש"ה' אלקיך עמך המעלך מארץ מצרים", ולכן "לא תירא מהם", כי היראה מפריעה לכללות המלחמה.

...וממשיך בכתוב¹ "והיה כקרבכם אל המלחמה וגו'": כאשר מתקרבים יותר אל המלחמה, "סמוך לצאתכם מן הַסֶּפֶר מגבול ארצכם"², אזי יכולה להתעורר אצלו מחשבה שאולי אינו ראוי לכך שיהיה "ה' אלקיך עמך", כי ענין זה שייך רק כאשר הוא מקושר עם הקב"ה והולך בשליחותו (לא בתור מציאות בפני עצמו), ולכן, כיון שבעיני הקב"ה חשובים כולם כסוס אחד, אין לו מה להתיירא מהם, ומנצח במלחמה; אבל כיון שאינו בטוח שהוא במעמד ומצב של התקשרות עם הקב"ה כדבעי כו', לכן מתיירא מהם.

ועל זה נאמר ונגש הכהן ודבר אל העם ואמר אליהם שמע ישראל וגו': לכאורה אינו מובן הלשון "שמע ישראל" - "הרי לא מצינו שבכל פעם שדיברו עם בני ישראל הקדימו לומר "שמע ישראל", ולדוגמא: "אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל וגו'", ומתחיל מיד "ה' אלקינו דבר אלינו בחורב לאמר וגו'"³, ללא הקדמת "שמע ישראל"; ורק בנוגע למצוות וחוקים נאמר הלשון "שמע ישראל", כמו שכתוב "ועתה ישראל שמע אל החוקים ואל המשפטים גו'"⁴, "שמע ישראל את החוקים ואת המשפטים גו'"⁵. ואם כן, למה נאמר כאן הלשון "שמע ישראל"?

ולכן מפרש רש"י⁶: "אפילו אין בכך זכות אלא קריאת שמע בלבד כדאי אתם שיושיע אתכם".

---

¹ פרשתנו כ, ב.

² פרש"י עה"פ.

³ דברים א, א-ו.

⁴ ואתחנן ד, א.

⁵ שם ה, א.

⁶ פרשתנו שם, ג.

והרי הענין ד"שמע ישראל" הוא בשלימות אצל כל יהודי, - וכהסיפור הידוע⁷ מכבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר בהיותו בווארשא במעמד ומצב של סכנה, שכל הנמצאים שם, מרבינו נשיאנו עד ליהודי שאפילו ביום הכיפורים אין לו שייכות לתורה ומצוות, זעקו ביחד "שמע ישראל" ... - צריך רק שמישהו יאמר לו "שמע ישראל", ואז יזעק גם הוא לעומתו "שמע ישראל", בתחילה כמו "בת קול", ואחר כך גם מעצמו ומאליו.

וכיון שישנה הזכות של קריאת שמע - "שמע ישראל" - הנה כאשר "אתם קרבים היום למלחמה" הרי זה באופן ד"על אויבכם", למעלה מאויביכם, ולכן, "אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם", כפירוש רש"י⁸: "ארבע אזהרות כנגד ארבעה דברים שמלכי האומות עושים כו" כדי שיתיראו מהם; אבל אתם אינכם צריכים להתיירא מזה, "כי ה' אלקיכם ההולך עמכם להלחם לכם עם אויביכם להושיע אתכם".

ומכאן באים להמדובר לאחרונה אודות ענין התפילין: בנוגע לפירוש רש"י "אפילו אין בידכם אלא זכות בלבד כו" - איתא בכלי יקר (מהספרים שהובאו בתורת החסידות): "אטו קריאת שמע מילתא זוטרתא היא, ונראה לי שהעיקר הוא על התפילין שבראש, כי הקורא קריאת שמע מסתמא אינו קורא כי אם על ידי תפילין, שלא יהא כמעיד עדות שקר בעצמו, ועל ידי תפילין שבראשו תפול אימתה ופחד על האויבים, כמו שכתוב⁹ וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך, ואמרו רבותינו ז"ל¹⁰ אלו תפילין שבראש, ולדבר זה היו צריכין במלחמה, שיראו השונאים וייראו מהם".

וכללות הענין בזה - שיהודי צריך להיות במעמד ומצב ש"ראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך", ולא להתבייש בכך, ואדרבה כו', שיהיה אצלו הרגש ש"אתה בחרתנו מכל העמים"¹¹, ועל ידי זה נעשה גם אצל הגוי הרגש של כבוד, ועד להרגש של יראה - אם יש צורך בכך.

קטע משיחת ש"פ שופטים, ב' אלול, רשימת השומעים בלתי מוגה.

תו"מ ה'תשכ"ט ע' 321.

⁷ סה"ש קיץ ה'ש"ת ע' 12.

⁸ ברכות יד, ב.

⁹ תבוא כח, י"ד.

¹⁰ ברכות ו, א. וש"נ.

¹¹ נוסח תפלת יו"ט.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"י ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צביה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה